

Mi az, hogy eredendő bűn? Ha nem gondolkodok rá, akkor is bennem van, mint a farokcsont, a farok emlékezete. Dogma azonban nem tűnik el az evolúció által, hanem emberről emberre száll. Az eredendő bűnhöz kell az ember, a hiszékenység, a kíváncsiság, a

56 Uri Asaf

EGY JÓSLATTÓL ÜLDÖZVE KAFKÁT OLVASNAK

szórakozottság, az aszszonytárs meg a Sátán, aki a tudásról nem hazudott, csak a halálról. Az Édenből való kiűzetés során az embernek azonnal megmondták, hogy meg fog halni.

Az eredendő bűn legsúlyosabb következménye a halál. Az addig ismeretlen halálfélelem elködösítette az ember elméjét és fájó szívvel gondolt a saját mulandóságára: „Ő tudja, miből vagyunk. Emlékezz, hisz porból vagyunk. Az ember napja, mint a fű. Kibukkan, mint vadvirág. A szél átmegy rajta, és nincs többé. A hely se emlékszik rá” (a 103. zsoltárból).

E lehangoló jóslattól üldözve, az ember lehetőség szerint berendezi a világát, ahol meghúzza magát, városokat épít, utcákat és házakat. De a házak legrejtettebb szobáiban is utoléri őt a halálos szél, mely erősen és kitartóan fúj, mint egy tűzéségi előkészítés a végső pillanat előtt.

Minden reggel ezt kérdelem magamtól: Miért nem öltesz magadra tiszta fehér inget? Miért nem teszed ki ismertető jeleid, miért nem vagy közlékenyebb, ha valakivel szóba elegyedsz? Szavak nélkül nem az vagy, akit látnak. Örökre a két világ között maradnál, álomszerű sóvárgással? Nagy a csábítás, hogy ettől a bizonytalanságtól örökre megszabadulj, saját magad előtt rejtezel, húzod az időt. Baj, hogy túlságosan távol élsz, nyelvi és földrajzi akadályok kötnek a szürke városhoz, melynek utcáin lopakodva jársz, hangtalan lépésekkel, idegenek között. Magad vagy a szél, magad vagy az íratlan ítélet.

A színfukar álom

Álomban nem látok színeket, még feketét és fehéret se, egyáltalán. Az álom színtelen (nem monokróm), de ha színt talál, azt eltüntetvi vagy addig keveri, amíg fáradt, elpiszkolt pergamen marad vissza. Az álom híres 57 magyarázóí gyakran beszélnek álombéli színekről. Higgyünk nekik?

A színtelenséget ellensúlyozza az anyagszerűség, mint Nabukodonozor álmában: „És ímé egy nagy kép; ez a kép, mely hatalmas vala és kiváló az ő fényessége, előtted áll vala, és az ábrázata rettenetes volt. Annak az állóképnek feje tiszta aranyból, melle és karjai ezüstből, hasa és oldalai rézből, lábszárai vasból, lábai pedig részint vasból, részint cserépből valának. Nézed vala, amíg egy kő leszakad kéz érintése nélkül, és le-töré azt az állóképet vas- és cseréplábairól, és darabokra zúzá azokat...” (Dániel 2, 31-35).

A fémek, nemességük csökkenő sorrendjében eljutunk a cseréphez, amellyel az álom révbe jut. Az agyag, akár a pergamen igazi álomanyag. A tégelyben, akár az álom palettáján a fémek is keverednek. Egymásban oldódnak, mint a festék. Az így nyert álomötvözet az öntöttvas szürkésége nyomán az agyaggal harmonizál. A Dániel által jelentett álom kitalált, de a királynak nincs más választása: a látomás olyan szép, hogy még a király sem utasíthatja el.

Egy nap a szigligeti Esterházy-kastély arborétumában

Egyet lépek, és a rőfögés átcsap ciripelésbe. Az egyik sarokból disznót hallok, a másiktól tücsköt, akkor is, ha elfordítom a fejemet. Mióta az emberek észrevettek, új név ragadt rám, attól kezdve mindenki ezen a néven szólít. Egy hang szólít, kérdő hangsúllyal az öblös szoba sarkából. Azonnal felriadok és „jelen-t” kiáltok, mint a sorakozón. Eljut ehhez a szobához is. De mégis, mit mond ez a rémes hang? A régi nevem annyi cserépre hullott, de számodra még kibetűzhető.

A szelídgesztenye lassan érik, szeptember közepe és a duzzadt burkok még nem hasadnak. Búcsúzni kellene. Egy darabot bekeretezek a várhegy oldalából, de a bükk vörös gyökérfonata visszahúz, a meghasadt bükké, mely az arborétum meghasadt szíve. A táj felfalná a festőt, a tájban kék hangyák vonulnak, a festő csomagol, és vonatra száll, autóba ül, jól kilép a hangyák vonulása előtt, még örül is a behívójának. Miért engedelmeskedik?

A fák körül zöldesfehér folt világít, félköríves gyepp, kastély előtti gyepp, zöld vagy egy fél órára fehér. A balatoni hegyek felett narancsvörös sáv, a hegyoldalban jegenyék sora. A narancsfények áttűznek a lombok között, mint

a nagy csillagok. A gyepet fekete fák ölelik át, felbukkan egy macska, két füle és fehér melle az utolsó parázs a teljes sötétségben.

Az olajfehér ajtótól azt vártam, hogy gyorsabban jöjjön a reggel.

58 A csend mélyebb volt, mint máskor. Sehol nem létezett megmentő szertet csak balga kérdések, sok tárgy, könyv és füzet, csendes, romlékony vállak. Aztán a puska, amit magammal viszek mindenhova, öntudatlanul, mint egy csokrot. Engem is valaki a kezében visz, valaki megpróbál, kiprobál.

Fehér petúniafoszlányokból ruhát varrnak az ablak elé. Fodraiban megmarad a reggeli hűvösség. Nem tudom, milyen irányba megy a távozó érzés. Fel, a fák fölé, és mikor van az, ha visszatér? Erre nem is kell gondolni, ez olyan, mint a látás vagy a hallás.

Autóreflektortól megállított róka. A csillagos égtől színesedő róka. Háttal ülök az országomnak, és nyugat felé nézek. A pókhálóval párnázott sarok már várja a szűnyogokat. A vaságyra katonák rakodnak, de az első felszólításra szabadon hagyják. A platán szögletes sapkát visel. A várhegy helyben tartja a fát, a tóhoz szegzi, és hatalmas leveleivel együtt nyugalomba fagyasztja. A hegy felől várjuk az esőt. Egyszerre megszólal a nádas, forrong, sistereg. A fecskénép vándorútra készül. Este még nem hagyják el a nádast, csak megálmodják a röpülést, a csavaros, sivítő hangokat. A fecsketábor fegyelmezetten várakozik, én a platán alatt ülök, és rád gondolok. Felerősödteél, reggel óta érzem az érvényedet, mint egy súlyos bélyegzőt. Mintha bezárult volna egy titkos kapu.

Makkhullató nyulánk tölgy. A hulló percek és másodpercek kedvükre színeződnek. De van némely ritmuszavar, akár az állat szuszogása. A hulló makk kétszer szól, amint átszeli a lombokat, és amikor a borostyánborította földre ér. Most az oldalán fekszik, a fején sapka, a hasán kis luk, nyomában nesztelen levélhullás. A Vénusz robog, és két kémény közt felbukkan a Mars. Őszi órajárás szökken a fák fölé, ahol a csillagok várnak és szemmel kísérelhetők a régi kikötőig. Nem kér senkitől engedélyt.

A kezem évről évre egyre jobban hasonlít az anyám kezéhez, amiből már csak csontok maradtak, elképzelem, hogy egy napon az enyém épp olyan foltos lesz, mint az övé, kicsi és sovány. A tó vize annyira haragos, hogy nem is jut eszembe, hogy a kezemmel foglalkozzak. A kezem foglalt, a vihar pulzusát mérem, a vihar előtti fényt kanalazom, ég a munka a kezemben. Az egymásra következő napok úgy változnak és válnak valóra, mint a saját kezem. A Balaton a forrásban lévő újbor színét ölti magára, édeskeserű balatonszínt.

